

Aan de leden van de adviesraad Sociaal Domein

Gemeente Midden-Drenthe

Postadres

Postbus 24, 9410 AA Beilen

Telefoon

(0593) 53 92 22

telefonisch bereikbaar van

ma t/m vrij van 8.30 – 16.30 uur

www.middendrenthe.nl

gemeente@middendrenthe.nl

Internet

E-mail

Bezoekadres

Beilen

Raadhuisplein 1

ma, woe, 8:30 - 16:30

di 8:30 - 14:30

do 8:30 - 20:00

vr 8:30 - 12:00

Datum: 18 februari 2026

Behandeld door: Ger Oudekerk

Zaaknummer: 5096142

Onderwerp: Reactie college op advies ASD inzake herindiceren HH
d.d. 22-01-2026

Uw kenmerk:

Bijlagen:

Verzonden op:

Geachte leden van de Adviesraad Sociaal Domein,

Allereerst bedanken wij u voor het uitbrengen van uw advies d.d. 22 januari 2026 inzake het herindiceren van de voor onbepaalde tijd afgegeven indicaties huishoudelijke ondersteuning.

Op basis van de door u ingebrachte argumenten in uw advies moeten wij concluderen dat ons standpunt om de destijds afgegeven indicaties te herindiceren, overeind blijft. In onze reactie gaan wij in op de door u aangegeven argumenten en gestelde vragen en geven waar nodig een toelichting daarop en nemen daar waar nodig enige achtergrondinformatie mee. Het voorstel is tijdens de raadsvergadering van 29 januari door de gemeenteraad van de agenda gehaald. Daardoor is de besluitvorming over het herindiceren tot nader order uitgesteld.

Op 15 december 2025 is er overleg geweest met de Adviesraad Sociaal Domein (ASD) geweest over het niet betrekken van de ASD in het voorbereiden van het collegeadvies. In goed overleg is destijds afgesproken om geen schriftelijk advies meer uit te brengen over het collegevoorstel voor de herindicering. In een later stadium is dit alsnog gevraagd en heeft de ASD op 22 januari 2026 alsnog schriftelijk advies uitgebracht. Over het uitgebrachte advies heeft op 26 januari een gesprek plaatsgevonden tussen mevrouw Achterop en de heer Kuiper als vertegenwoordigers van de Adviesraad en wethouder Raven. Tijdens het gesprek is geconstateerd dat de gevolgde procedure niet vlekkeloos is verlopen. Het college doet

haar best om de adviesraad vroegtijdig en volledig te informeren, zodat u voldoende tijd heeft om een advies op te stellen. Wij willen hierbij nogmaals benadrukken dat uw raad een adviesorgaan is van het college. Dit betekent dat u uw adviezen moet richten en sturen aan het college.

Algemeen

In uw advies gaat u in op een aantal aspecten uit het BDO rapport "Rapportage kostenonderzoek Wmo gemeente Midden-Drenthe". U noemt o.a. dat het BDO rapport onze gemeente alleen onderzoekt ten opzichte van de andere gemeenten waarmee wordt samengewerkt in het samenwerkingsverband Noord- en Midden-Drentse (NMD) gemeenten Aa en Hunze, Assen, Noordenveld en Tynaarlo. Het BDO rapport heeft een benchmark onderzoek gedaan waarbij onze gemeente wordt vergeleken met vergelijkbare gemeenten in Nederland en met de NMD gemeenten. De gegevens uit de Monitor Sociaal Domein zijn terug te vinden op de website van www.waarstaatjegemeente.nl.¹

Het BDO rapport geeft zes kansrijke aanbevelingen aan onze gemeente, te weten:

1. Herindicatie op basis van het HHM-normenkader;
2. Aanscherping van de toegang tot de Wmo;
3. Bij herindicaties inzetten op afbouw waar mogelijk;
4. Herijking van beleid en begrenzing van maatwerk;
5. Versterking van het voorliggend veld;
6. Regie op verzilvering van arrangementen per aanbieder.

Verschillen CIZ en HHM normenkader

Het normenkader van het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) dateert van 2006 en is specifiek ontwikkeld in het kader van Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten. Deze wet regelde als Nederlandse volksverzekering de langdurige, zware zorg, waaronder verpleging, persoonlijke verzorging en verblijf in instellingen.

Inmiddels hebben we vanaf 2015 te maken met de Wet Maatschappelijke Ondersteuning. De belangrijkste uitgangspunten van de Wmo 2015 zijn de inzet van eigen kracht en verantwoordelijkheid. Inwoners worden gestimuleerd om eerst zelf of met hulp van hun sociale omgeving (bijvoorbeeld mantelzorg) oplossingen te vinden. Andere uitgangspunten zijn het bieden van maatwerk, langer (zelfstandig) thuis wonen en meedoen in de samenleving. Die wet is het kader voor gemeenten bij het bieden van ondersteuning aan inwoners die niet volledig zelfredzaam zijn.

Het HHM-normenkader is ontwikkeld door het bureau HHM in 2019 en aangepast in 2025. Het is een objectief instrument voor gemeenten om de omvang (in minuten/uren) van huishoudelijke ondersteuning in kaart te brengen, gebaseerd op de persoonlijke situatie van de betrokken inwoners.

Op basis van het CIZ normenkader werd geïndiceerd op basis van medische beperkingen en de zorgvraag van de inwoner. Het HHM normenkader geeft concrete normtijden (in minuten of uren) per activiteit en werkt meer kwantitatief en op basis van standaarden. Het HHM

¹ Zie <https://www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/gemeentelijke-monitor-sociaal-domein>

normenkader geeft ook concreet aan welke basisactiviteiten wel of niet onder huishoudelijke ondersteuning vallen en heeft daardoor een duidelijke afbakening. Het CIZ normenkader is niet getoetst aan de uitgangspunten van de Wmo. Het HHM normenkader is duidelijk gebaseerd op de uitgangspunten van de Wmo, is onderbouwd en veel gemeenten gebruiken het dan ook als afwegingskader. Ook wordt dit kader regelmatig aangepast op basis van de uitkomsten van nieuwe onderzoeken.

Redenen voor herindicatie

In ons collegevoorstel staan meerdere redenen voor het herindiceren van de voor onbepaalde tijd afgegeven ca. 475 Wmo indicaties voor het onderdeel huishoudelijke ondersteuning.

1. Indicatie voor onbepaalde tijd

Een indicatie voor onbepaalde tijd betekent niet dat een herbeoordeling van de lopende indicatie juridisch of beleidsmatig is uitgesloten. De ASD erkent in het advies impliciet dat herindicatie mogelijk is, mits dit zorgvuldig, deskundig en objectief plaatsvindt. Hierbij wordt aandacht gevraagd voor context, leeftijd en gezondheid.

Het college stelt dat aanpassingen aan de thans geldende (nieuwe) inzichten en omstandigheden mogelijk moet zijn, zolang de individuele beoordeling opnieuw plaatsvindt en rechtsbescherming is gewaarborgd. Wij delen uw mening dat hier sprake moet zijn van maatwerk.

2. Twee normenkaders binnen één gemeente is moeilijk uitlegbaar

Het structureel hanteren van twee normenkaders binnen dezelfde gemeente is instrijd met de consistentie, transparantie en uitlegbaarheid van het geldende Wmo-beleid. In het advies erkent de ASD dat het hanteren van twee normenkaders kan leiden tot ongelijke behandeling. Tevens maakt herindiceren het mogelijk om de uitvoering van het Wmo beleid te harmoniseren en toekomstige juridische discussies over willekeur te beperken. Daarbij weegt voor ons als college mee dat de beschikbare (schaarse) ondersteuning, binnen de wettelijke kaders van de Wmo, zorgvuldig en evenwichtig wordt ingezet voor inwoners die daarop zijn aangewezen. Eerlijke verdeling betekent daarbij dat ondersteuning wordt toegekend op basis van individuele behoeften en in samenhang met de beschikbare middelen, met oog voor solidariteit binnen onze gemeente.

3. Samenhangende omstandigheden

Het door u geschetste relatief grote aandeel van ouderen binnen onze gemeente pleit juist voor het herindiceren. Dan vindt namelijk een actuele beoordeling plaats van de situatie van de inwoner. De actuele gezondheidssituatie wordt beoordeeld en dat vormt de basis voor de maatwerkindicatie. De persoonlijke gezondheidssituatie kan in de loop van de jaren zijn veranderd waardoor de afgegeven indicatie niet meer aansluit bij de actuele situatie. Tenslotte kan het herindiceren ook leiden tot bevestiging van de lopende indicatie of een aanpassing van de indicatie of tot inzet van een aanvullende of andere Wmo-voorziening. U geeft in uw advies aan dat er een mogelijkheid is dat de huidige indicatie door een zorgvuldige herindicatie kan leiden tot verhoging van de ondersteuning. Dat is juist en

dit geeft aan dat herindicatie een inhoudelijk instrument is en niet zomaar een bezuinigingsmaatregel.

5. *Periodiek herindiceren*

Door te herindiceren borgen we niet alleen continuïteit, maar ook kan tijdig worden bijgestuurd wanneer persoonlijke omstandigheden veranderen. Herindiceren kan in dergelijke gevallen ook leiden tot het signaleren van veranderingen in gezondheid of netwerk waarop de dan in te zetten ondersteuning wordt afgestemd.

6. *Mantelzorg*

Uit diverse onderzoeken blijkt dat de belasting van mantelzorgers in Nederland en in onze gemeente groot is. Wij delen uw zorg over deze groeiende groep inwoners. In dat kader kan herindiceren leiden tot meer inzicht in de belasting. De ASD geeft ook in het advies de belastbaarheid van mantelzorgers aan. Ook de huidige beoordeling van de belasting van mantelzorgers binnen de groep indicaties voor onbepaalde tijd, is gebaseerd op verouderde aannames, waardoor er sprake kan zijn van een onvolledig beeld bij de gemeente. Op basis van de uitkomsten van de herindicaties kan het noodzakelijk zijn om andere of extra ondersteuning te bieden aan de mantelzorgers.

7. *Financiële onderbouwing*

In uw advies wijst u verder op een aantal onzekerheden in de financiële onderbouwing van de te behalen mogelijke kostenbesparing. Omdat wij niet op voorhand kunnen aangeven wat de financiële consequenties zullen zijn, is het gebruikelijk om met ramingen te werken. Om daadwerkelijk aan het einde van het project te kunnen aangeven hoe hoog een eventuele besparing is, is het van belang dat wij als gemeente de huidige feitelijke ondersteuningsbehoefte in kaart brengen, de kosten per cliënt in beeld hebben en zicht hebben op toekomstige financiële risico's.

8. *Zorgvuldig herindiceren*

In uw advies lezen wij dat u zich niet verzet tegen herindiceren als zodanig, maar u wijst ons op het voorkomen van een onzorgvuldige, financieel gedreven uitvoering daarvan. Wij zijn het met u eens dat in een dergelijk project uw aanbevelingen over communicatie en de inzet van cliëntondersteuning heel belangrijk zijn.

9. *Verstreckte herindicaties voor bepaalde tijd*

In de afgelopen jaren zijn er ook op basis van het CIZ normenkader indicaties afgegeven voor een bepaalde tijd. Als deze indicaties aflopen dan moet er een nieuw onderzoek plaatsvinden. De nieuwe indicatie wordt dan gebaseerd op het geldende normenkader van HHM.

Samenvattend zijn wij als college van mening dat het herindiceren van de ca. 475 inwoners mogelijk is en niet leidt tot onzorgvuldige, actuele indicaties voor de Wmo.

Heeft u nog vragen?

Neemt u dan gerust contact op met Ger Oudekerk, senior beleidsadviseur sociaal domein. Hij is aanwezig op maandag tot en met donderdagochtend. U kunt hem bereiken op telefoonnummer 0593-53 97 16 of 06-55 43 46 40. Hij is verder bereikbaar via email g.oudekerk@middendrenthe.nl.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Midden-Drenthe,
de secretaris,

de burgemeester.